SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 12. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 2 September 1911. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 31 Årg.

Johan Svendsen.

†

Under sommaren har den skadinaviska norden förlorat en af sina förnämsta tonmästare i det Johan Svendsen, förre kapellmästaren vid Kgl. teatern i Köpenhamn, afled därstädes den 14 juni. Född i Norge och alltjämt norrman till nationaliteten, hade han emellertid sedan 1883 sin verksamhet i Köpenhamn som musiker och hofkapellmästare. Den svenska hufvudstaden har han vid mer än ett tillfälle besökt och å dess opera dirigerat sina verk, som för öfrigt ofta nog stått på våra konsertprogram och varit högt värderade såsom musikaliska snilleverk, särskildt hans orkesterkompositioner med dess spirituella och klangsköna instrumentation. Svendsen har icke såsom kompositör varit särdeles produktiv, och man kan tycka att han, som så länge varit operachef, skulle ha känt sig frestad att skrifva för operan, men det blef icke af, ehuru han säges haft planer därtill. Det är på orkester- och kammarmusikens område han nästan uteslutande verkat, men där skördat lagrar, som ej snart skola förvissna.

Johan Svendsen

Svendsen var såsom tonsättare icke så utprägladt originell och nationell som hans landsman Grieg; han närmade sig mera den tyska nyklassiska musiken, som representerades af Mendelssohn och äfven Gade, ehuruväl man kan skönja i hans musik fläktar af hemlandets friska fjälluft, och i sina rhapsodier har han särskildt gifvit prof därpå.

Johan Severin Svendsen föddes den 30 sept. 1840 i Kristiania och erhöll sin första musikundervisning af fadern, musikläraren Guldbrand S., som var regementsmusiker. Redan som liten gosse började sonen Johan att blåsa flöjt och klarinett samt spela violin, som sedan blef hans hufvudinstrument.

Georges Beer

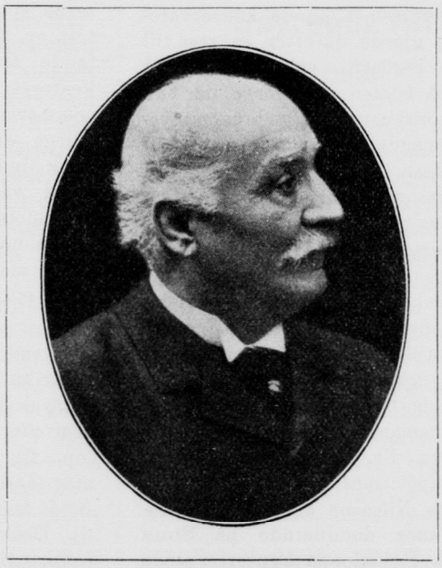

António Cotógni

I sitt elfte år skref han sina första violinkompositioner, hvilka efterföljdes af saker för orkester, marscher och dansar, som gjorde lycka. Den liflige gossen hade emellertid fått smak för militärlifvet, och vid 15 års ålder inträdde han som värfvad soldat i jägarekåren. Musiken lockade dock ännu mer, hvarför han anställdes som regementsmusiker och drog som sådan omkring med sin violin, spelande än i teaterorkestrar, än på danstillställningar o. s. v. Sedan han mer och mer förkofrat sig i violinspelet och förskaffat sig en repertoar, begaf han sig, 21 år gammal, ut på konsertresor, först till Sverige sedan till Nord-Tyskland, vinnande god framgång. Under sina vandringar kom han till Lübeck, och skulle gärna ha velat stanna i Tyskland för att utbilda sitt konstnärskap, men hans ekonomiska ställning var så klen, att han ej såg någon utväg därtill. Då gjorde han bekantskap med den gamle människovänlige konsul Leche, som lämnade honom hjälp och lyckades förskaffa honom ett rikligt stipendium under flere år af konung Carl XV, hufvudsakligen för hans utbildning i violinspelning. Svendsen visade sig tacksam för detta understöd genom komponerandet af en sorgmarsch vid konungens död. Ett nervlidande i handen nödgade emellertid Svendsen att lägga undan violinen, och han begaf sig då för musikstudier till Leipzig. Dit hade han före sig sändt bl. a. en »Caprice för orkester», som väckte konservatorielärarnes uppmärksamhet, och då Svendsen 1863 gjorde sitt intåg i Leipzig, var han redan ganska hemmastadd i instrumentationens svåra konst. Hvad han nu behöfde var att sätta sig fullt in i den orkestrala tekniken, misikteori samt kompositionskonst och fick nu till lärare Hauptmann, David, Richter och Reinecke. Hans talang och personliga älskvärdhet gjorde honom snart till favorit både hos lärare och studiekamrater. Svendsen lämnade konservatoriet 1867; gjorde därefter en resa till Danmark, Färöarne och Island samt återkom på hösten till Norge, där han gaf två stora konserter och vann mycket erkännande. Emot julen begaf han sig åter till Leipzig, men hågen dref honom till Paris, dit han reste 1868. Som musiker verkade han här dels i orkestern vid de s. k »Concerts-Musard», dels vid Odéon teatern, Af sin vän Saint-Saëns blef han introducerad hos baron Erlanger, hvarigenom han fick tillfälle att göra många intressanta bekantskaper inom konstvärlden och hade äfven en god vän i sin landsman, dåvarande legationssekreteraren Fr. Due, som blef hans elev i kompositionslära. Det var just då Kristina Nilssons och Pattis glansperiod, Faure dominerade på Stora operan och Pasdeloups konserter stodo i högsta flor. Mycket komponerade han ej vid denna tid, från hvilken hans förnämsta verk är violinkonserten i A-dur, op. 6.

Vid fransk-tyska krigets utbrott lämnade han Paris 1870 på uppmaning från Leipzig, där det erbjöds honom att leda Euterpe-konserterna, hvilka emellertid till följd af kriget blefvo inställda. I ersättning fick han under säsongen 1870—71 i Gewandhaus själf dirigera sin D-dur-symfoni, som mottogs med stort bifall. I Leipzig blef han förlofvad med en amerikanska, hvarför han 1871 begaf sig till Amerika, där de gifte sig. På hösten återvände han till Leipzig och blef nu efter krigets slut dirigent för Euterpe-konserterna under ett år. Sommaren därpå slog sig Svendsen ned i Bayreuth där han fick tillfälle att dagligen umgås med Richard Wagner, med hvars kompositioner och idéer han då fick göra grundlig bekantskap. Hösten därpå återvände han till fädernestaden, där han med glädje mottogs af musikens vänner och tillsammans med Grieg 1872—77 upprätthöll det högre musiklifvet, då under Griegs auspicier Kristiania »Musikförening» s iftades, hvars konserter han dirigerade omväxlande med Grieg. Under denna tid verkade Svendsen äfven såsom lärare i musikteori, ensemblespel m. m. År 1877 begaf han sig åter ut i världen, först till Leipzig, sedan till Rom, där han tillbragte vintern, och vidare till London och Paris, men enligt löfte återvände han 1880 till Kristiania, där han återtog sin verksamhet som Musikföreningens dirigent, hvilken befattning han innehade till dess han 1883, som sagdt, blef kallad till hofkapellmästare i Köpenhamn. Där dirigerade han också hvarje vinter 3 »Filharmoniska» konserter. Svendsen var ock en utmärkt dirigent, såsom han visat oss vid sina konserter här. På den stora musikfesten vid utställningen här 1897 utfördes hans D-dur-symfoni under hans egen ledning. På en af de mindre konserterna spelades då ock hans stråk-kvintett op. 5 af Neruda-kvartetten. Följande år ledde han flera af sina orkesterverk vid musikfesten i Bergen sommaren 1898. Svendsen hade i Norge erhållit komponistgage, hvilket dock indrogs, hvarefter han på enskild väg af vänner och gynnare erhöll motsvarande summa. Såsom icke dansk undersåte kunde han ej få pension, men riksdagen beviljade honom dock ett årligt understöd af 3000 kronor.

Svendsens kompositioner äro mera snillrika och framstående än talrika. I tryck ha utkommit följande: *2 Stråkkvartetter* (op. 1 och 20), *Manskörer* (op. 2), *Stråkoktett* (op. 3), *2 Symfonier* (D-dur, op. 4 och B dur, op. 15), *Stråk kvintett* (op. 5), *Violinkonsert* (op. 6), *Violoncellkonsert* (op. 7), *Orkesterinledning* till Björnsons »Sigurd Slembe» (op. 8), »*Karneval i Paris*» för orkester (op. 9), *Sorgmarsch* öfver kon. Carl XV (op. 10), »*Zorahayda*», orkesterlegend (op. 11), *Festpolonäs* för orkester (op. 12), *Kröningsmarsch* för kon. Oscar II (op. 13), »*Nordisk karneval*» för orkester (op. 14), *Humoristisk marsch* (op. 16), *4 norska Rhapsodier* (op. 17, 19, 21, 22), *Uvertyr* till »Romeo och Julia» (op. 18), *2 häften sånger* (op. 23, 24), *Violinromans* G-dur med orkester (op. 26). Därtill komma bearbetningar af *svenska, norska* och *isländska* folkvisor för *stråkorkester* samt orkesterarrangement af pianokompositioner af Bach, Schubert och Schumann, Ole Bulls »*Sætergjentens söndag*» för stråkorkester samt *Abendklänge* för manskör.

Vi nämnde här ofvan att en stor del af Svendsens kompositioner äro utförda hos oss. Så erinra vi oss att Aug. Meissners kapell på symfonikonserterna spelade hans D dur-symfoni 1873, år 1875 kröningsmarsch och inledning till »Sigurd Slembe», 1876 violinkonsertallegro, 1878 Isländska melodier och Rhapsodi N:r 2, 1881 B dur-symfonien. K. hofkapellet utförde 1881 hans Rhapsodi N:r 3, Heckman och hofkapellister 1875 hans stråk-kvartett, A-moll. 1883 i maj dirigerade Svendsen två konserter på Operan, då han lät höra sina båda symfonier, »Zorahayda», svenska och norska folkvisor för stråkorkester, »Kröningsmarsch» och norska Rhapsodierna N:r 2 och 3. Svendsen dirigerade senast operakonserter här med egna kompositioner 1902.

Georges Beer.

†

Grundläggaren af denna tidning, f. d. musikhandlaren Georges Beer, afled här den 29 sistl. juli, till följd af en svår, operation kräfvande, halsåkomma.

Inom musikvärlden är namnet Beer ej obekant. Det var ursprungliga namnet på den tonsättare, som med tillägg af släktnamnet Meyer trädde fram såsom den berömde tonsättaren och operakomponisten Giacomo (Jacob) Meyerbeer. I Stockholms hofkapell verkade 1822—34 J. A. F. Beer, violinist och konsertmästare, född i Hamburg, och som sedan hade sin verksamhet i Petersburg, samt dennes son Cesar, hvilken tjänstgjorde som violoncellist 1857—58 i Stockholms hofkapell.

Georges Wilhelm Beer föddes i Stockholm den 27 juni 1854, son af grosshandlaren G. A. Beer och hans maka, f. Bergström. Fadern var god pianist och i hans hus gjordes mycket musik af artister och framstående förmågor. Sonen Georges ägnade sig också åt pianospelet, som han studerade för Ivar Hallström, J. van Boom samt

Ludv. Norman och förvärfvade en rätt vacker talang som smakfull pianist.

Af sjukligket måste han vid 18 års ålder afbryta den tillämnade artistbanan och fick anställning i Stockholms Handelsbank, där han tjänstgjorde ett par år. Lockad af sin lust att åter komma i beröring med musik- och konstnärsvärlden, företog han sig att här, efter förstudier i Berlin och Leipzig, grunda tillsammans med nuvarande utgifvaren af Svensk Musiktidning, musikhandelsfirman Huss & Beer, hvilken affär han efter ett år ensam öfvertog, men som efter åtta år af ekonomiska skäl upphörde. Under tiden hade han emellertid från 1881 börjat utgifva »Svensk Musiktidning». Vårt land hade länge saknat en sådan till följd af bristande intresse hos vår musikpublik för en publikation af detta slag. 1880 utgafs dock en mera anspråkslös musiktidning under namnet »Necken». Denna efterträddes nu af »Svensk Musiktidning», som erhöll till hufvudredaktör vår framstående musikteoretiker och kritiker dr Adolf Lindgren och till medredaktör (ehuru för helt kort tid) den musikintresserade Fr. Vult von Steijern. Tidningen öfvertogs sedan 1884 af dr Lindgren och nuvarande utgifvaren.

Som musikförläggare, under den tid han hade musikhandeln, inlade Beer ej ringa förtjänst i att ha beredt framgång åt Emil Sjögren och hans då föga förstådda kompositioner, samt att ha publicerat verk af Ludv. Norman, äfven några Aug. Södermans posthuma verk m. m. Han verkade äfven för att till vår hufvudstad vinna såsom konsertgifvare storheter sådana som Ant. Rubinstein, H. v. Bülow, Sofie Menter, Dav. Popper, Xav. Xarvencka, Em. Sauret m. fl. Efter att ha lämnat musikhandelsaffären sökte Beer ett par år verka som musiker i New-York och London. Under Aug. Lindbergs sista säsong som operadirektör i Göteborg (1890—93) tjänstgjorde Beer vid Stora teatern där som repetitör och kormästare, och då han lämnade denna plats förärades honom en silfverbeslagen taktpinne med inskripten: »Till kormästaren G. Beer med beundran och tacksamhet från Göteborgs-operans artister och körpersonal säsongen 1892—93». Beer har också som värderad pianoaccompagnatör deltagit i åtskilliga konsertturnéer. Beer var en god stilist, såsom han visat i ledigt och humoristiskt skrifna uppsatser till Stockholmstidningar och hvilka behandlat lefnadsminnen, särskildt från hans samvaro med musikaliskt framstående personligheter. Under flera år med sin familj bosatt i landsorten och under de senaste i hufvudstaden, har han lefvat tillbakadraget utan närmare beröring med musikvärlden.

F. H.

António Cotógni

Efter en den mest lysande konstnärsbana firades denne Italiens allmänt vördade och älskade samt isynnerhet i sin färdernestad Roma högst populäre sångarveterans — af sina landsmän utmärkt med hederstiteln »sovráno dei barítoni» (barytonisternas konung), liksom under deras glansperiod benämningen »il triumviráto románo» tilldelades honom själf jämte tvenne andra celebra lyriska konstnärer af romersk extraktion, basisten *Románo Nannetti* och tenoren *Francesco Marcóni* -- åttioårsfest därstädes den 1 aug. i år under stor tillslutning från när och fjärran; äfven aftonen förut blef han vid en af sina bästa nuvarande elevers, *Valentíno Giorda*, vackra debut å Quiríno-teatern såsom Figaro i »Barberaren» föremål för en varm hyllning. Enär han i Sverige torde vara relativt föga bekant, begagna vi härmed tillfället att introducera honom hos Sv. Musiktidnings läsare.

Född 1831 i det af Romas fattigare befolkning bebodda Trastévere-kvarteret, begynte *António Cotógni* redan vid tolf års ålder med sin fars yrke, »maiolicáro». Genom bemedling af en kardinal Tosti, som frapperats af gossens härliga stämma, fick han tillfälle att utbilda densamma vid den på 1840-talet florerande sångskolan i S. Michélehospitset, tills målbrottet nödgade honom att afvakta det ögonblick, då hans altröst förvandlats till baryton. År 1849 blef nämnda hospits romerska republikens högkvarter, och Cotógni kämpade då i likhet med den berömde skådespelaren Tommáso Salvíni i Garibáldis leder. Efter stridigheternas slut återvände han till sin »första kärlek»; en alltmera eftersökt sångare på den andliga musikens område, framkallade han under tolkningen af oratoriet »S. Eustáchio» i en af Romas kyrkor verklig . . . skandal, i det att den hänryckta publiken gaf sig till att frenetiskt applådera honom, något isynnerhet på den tiden oerhördt! Under dylika auspicier tillråddes Cotógni allmänt att egna sig åt operan, hvarföre han efter mycken tvekan på grund af den för hans karaktär städse utmärkande blygsamheten slutligen bestämde sig och gjorde en särdeles lyckad debut såsom *Bélcore* i »Kärleksdrycken» å den lilla Metastásio teatern den 26 december 1852.

Sedan Cotógni efter sin första säsong gjort ett års uppehåll för att skaffa sig en repertoar, öfvergick han under växande bifall så småningom till alltmera betydande scener. Afgörande för hans karriär blef uppträdandet i Nizza såsom *fadern* i »Linda», där han formligen entusiasmerade åhörarne, icke minst sin gamle general Garibáldi, som djupt rörd omfamnade och komplimenterade honom i hans klädloge. Nya glansroller fick Cotógni i »Afrikanskan» och »Don Carlos», *Neluskos* och *markis Posas*, äfvensom i »*Don Juáns*» och »*Hamlets*» titelpartier, men det torde utan öfverdrift kunna förklaras, att samtliga hans prestationer — ej mindre än ett 150-tal olika uppgifter på såväl den stora som den komiska operans område — voro i allo mönstergiltiga. Efter turnéer till Spanien och Portugal samt Paris och Wien gasterade han i London oafbrutet under 23 och i Petersburg under 26 säsonger . . . det bästa vittnesbördet om hans artistiska renommé! Dessutom hafva Englands och Irlands, Finlands, Polens och Rysslands öfriga städer, i hvilka Cotógni gaf otaliga välgörenhetskonserter, största orsak att välsigna den romerske konstnären, som städse varit en sannskyldig barmhärtighetens och människokärlekens apostel.

En utomordentlig föreställning af »*Don Pasquále*», med honom själf såsom protagonist vid sidan af sådana storheter som Sigrid Arnoldson, Mattía Battistíni och Angelo Masíni, å kejs. operan i sistnämnda lands metropol afslutade hans konstnärsbana, men sedan dess uppgår han, alltjämt outtröttligt hängifven sin konst och besjälad af en verklig »feu sacré», helt i sin sångundervisning, från 1895 till 1899 vid Petersburgs konservatorium och därefter, då hans hälsa ej längre uthärdade det ryska klimatet, vid Romas musikaliska akademi. Cotógnis för hans ålder ypperliga vigör skänker oss förhoppning om att ännu länge få behålla den icke minst på grund af sina rika minnen och sin stora lifserfarenhet högst intressante åldringen, en ädel föresyn och en kärleksrik försyn för det unga släktet, särskildt bland musikens adepter.

Anteros.

Wagner-festspelen i Bayreuth 1911.

»Parsifal.»*

Liksom i Italien Verdi, så har namnet *Wagner* blifvit Tysklands musikaliska »lösen». Också utgör *Bayreuth*, denne musiktitans sannskyldiga helgedom, alltjämt det förnämsta målet för hans anhängares »pilgrimsfärder», n. b. för så vidt de resp. tillgångarne förslå, enär platserna, till »prix unique» af 20 mark, alltsom oftast äro utsålda i själfva »Festspielhaus», och dylika i andra hand ej stå att erhålla för mindre än tre- eller fyrdubbla beloppet. Fribiljetter äro här i princip okända, till och med vis-à-vis den tyska pressen.

Årets föreställningar, som pågå omkring en månad, inleddes med *Mäster-*

* Enär festspelen den 1 sept. redan tillhöra det förflutna torde böra bemärkas att efterföljande intryck nedskrefvos redan omedelbart efter förf:s Bayreuth-besök.

sångarne den 22 juli i närvaro af storhertigen och storhertiginnan af Baden — bayerska kungahuset protegerar, efter hvad det tyckes, snarare de ungefär samtidiga festspelen af Mozart- och Wagneroperor i Münchens »Prinzregenttheater». Det må med ens framhållas, att Bayreuths prestationer, under högsta ledning af den sin faders verk outtröttligt hängifne *Siegfried Wagner*, intaga en särdeles hög artistisk nivå, i hvad beträffar kör, orkester och iscensättning. Bland premiärens solister förtjänar den charmante unge tenoren *Karl Ziegler*-David en »mention honorable»; Eva tolkades af den vackra svenska operasångerskan fru *Lilly Hafgren-Waag* från hofteatern i Mannheim, jämväl utsedd att inkarnera skönhetsgudinnan Freja i *Nibelungens ring*. En annan vår landsmaninna, fru *Ellen Nordgren-Gulbranson*, kommer här att utföra sin glansroll Brünhilde vid sidan af en likaledes illuster Siegfried-framställare, d:r *Alfred von Bary*, Dresden-operans ypperlige hjältetenor.

* * *

Det andra programmet upptog Wagners härliga »svanesång», *Parsifal*, till hvars uppförande Bayreuths »Festspielhaus» ännu två år äger uteslutande rätt. Innehållet i detta dramatisk-musikaliska mysterium utan like, hvarom protagonistens redogörelse för sin sändning i slutet af »Lohengrin» skänker oss en aning, har, jämte några reminiscenser från Buddhas historia, sitt ursprung i en skön fransk medeltidslegend om den heliga *graals** riddarskap, och dess grundtanke är återlösningens idé, förknippad med läran om kärleken till nästan äfvensom till djuren, för hvilka Wagner städse hyste en särskild tillgifvenhet. En annan teori af rent buddhistisk natur, reinkarnationslagen, får sitt uttryck i Heródias-Kundry, en högst komplicerad roll med sina distinkta metamorfoser, från häxa i första och fé i andra akten till botgörerska i den tredje.

Efter att segerrikt bekämpat trollkarlen Klingsor — rival till graalskonungen Amfortas, som till straff för att han brutit det för graalsriddarne oundgängliga kyskhetslöftet svårt sårats af denne — samt motstått Kundrys och andra sireners förförelsekonster i Klingsors trollträdgård, frälsar Parsifal**, ett naivt naturbarn, som man skulle kunna kalla för en kristen Siegfried, Kundrys själ och botar Amfortas genom beröringen med den från hans fiende återbördade heliga lansen; slutligen koras han själf — Lohengrins blifvande fader — till graalskonung.

I fråga om musiken inskränka vi oss till att förklara densamma fullt värdig ett så upphöjdt ämne, må vara att det väl ofta upprepade, rent af sublima graalsmotivet i längden ej kan undgå att verka något tröttande. En af »Parsifals» mest betydande scener är tredje aktens å konserter ofta utförda, så stämningsfulla »Charfreitagszauber», med protagonistens af Kundry förrättade fottvagning, hvarefter hon af honom undfår dopet . . . en om Kristus och Magdalena på det mest slående sätt erinrande tablå!

Med kännedom om Siegfrid Wagners förkärlek för unga talanger, äfvensom att han icke minst fäster sig vid apparitionen, är verkligen beklagansvärdt, att man ånyo åt belgiska sångaren *Ernest van Dyck*, Paris-operans förnämste Wagnertenor, anförtrott protagonistens så högligen delikata parti, hvilket han redan återgifvit ett halft dussintal gånger alltifrån år 1888, men oafsedt densammes obestridliga artistiska meriter äro hans opulenta former föga lämpade för en idealisk efebgestalt, och vid uppnådda femtiotalet kan stämman ej längre vara i besittning af tillbörlig friskhet. Af öfriga solister utmärkte sig särskildt den unge barytonisten *Werner Engel*-Amfortas och framför allt en af kejs. Wienoperans primadonnor, fru *Anna von Mildenburg*, trots ett svårt fall från det läger där hon befinner sig under andra aktens lidelsefulla scen med Parsifal.

Körerna och den i »Festspielhaus» osynliga orkestern, förmodligen under ledning af d:r *Karl Muck*, förste hofkapellmästare vid Berlins hofopera — i själfva verket figurerar aldrig dirigentens namn å härvarande program! — voro sin ytterst kräfvande uppgift fullt vuxna. Till det helas storslagna harmoni bidraga jämväl de underbart vackra scenbilderna, af hvilka må framhållas den i år nya trollträdgården, som lär kostat ej mindre än 26,000 mark, de rörliga dekorationerna under Parsifals vandring till graalsborgen och den magnifika moriska kupolsalen i densamma, hvarest graalsundret äger rum, medan från höjden en serafisk gosskör höres uppstämma det hänförande återlösningsmotivet.

Anteros.

* Den första nattvardskalken, innehållande Frälsarens blod, uppsamladt från korset af Josef från Arimatía och bragt i flytande form genom underverk, tjänande till näring för detta fromma ridderskap.

** Hans ursprungliga namn *Perceval* (tyska *Parzival*) har i öfverensstämmelse med karaktären af Wagner ändrats till *Parsifal*, sammansatt af persiska ordet »parsi», ren och arabiska »fal», däre.

Choranschtschina (Furstarna Choranski).

Ännu en folkopera af

Modest Moussorgski.

Den stora uppmärksamhet Moussorgskis »Boris Godunow» väckt här i Stockholm ger oss anledning att omnämna ett annat verk på scenen af honom, under förra hösten uppfördt i Moskwa. En korrespondent till tyska musiktidningen »Die Signale» har i denna därom lämnat ett meddelande, som vi här i hufvudsak följa:

Säsongen i Moskwa öppnades på på S. J. Sirins privatopera med fullständig nyinstrudering och ny iscensättning af Moussorgskis folkdrama *Choranschtschina*, som visserligen ett par gånger stått på Moskwa-operans spellista men dock aldrig vunnit anklang hos publiken. Denna gång gafs musikdramat för utsåldt hus och upptogs med rent af jublande bifall, och det intressanta verkets fortlefvande på scenen anses vara satt utan allt tvifvel. Moussorgski är död för 30 år sedan. Hans samtida bemötte honom i bästa fall med den gynsamma välvilja, som egnas åt sådana talanger, hvilkas mänskliga personlighet ej är stark nog att hänsynslöst tränga sig fram, och hvilka tyckas, oaktadt berättigade förhoppningar, ha kommit på konstnärliga afvägar. Men nu ha Moussorgskis afvägar visat sig vara enda rätta vägen som direkt leder till förstående af det enkla ryska folkets rika och växlande psykologi.

För några år sedan täflade Sirinska Operan med kejserliga Moskwaoperan i uppförande af »Boris Godunow», nu är förhållandet detsamma med »Choranschtschina», men den förstnämnda teatern har genom kraftigare och liffullare ledning försteget framför den kejserliga Operan med dess tunga och hufvudlösa mekanism.

Moussorgski själf fick ej upplefva sin »Choranschtschinas» uppförande. Det intressanta verket fick man först några år efter hans död göra bekantskap med i en privat krets och med pianot i stället för orkester. Kompositören, som arbetat i sju år på detsamma, hade lämnat det efter sig i tämligen kaotiskt tillstånd. Färdiginstrumenteradt var så godt som intet af hela operan; några scener och nästan hela sista akten finnas endast skisserade. Rimsky-Korsakou, som med instrumentationen kompletterade «Boris Godunow» och äfven gjort Borodins och Dargomyschkis efterlämnade verk tillgängliga för allmänheten, egnade sig också med kärleksfull omsorg åt fullbordandet af partituret till »Choranschtschina». Med stor pietet och full förståelse af Moussorgskis egenart har han utfört de ofulländade numren, skrifvit till slutet och på mästerligt sätt instrumenterat hela operan.

Likasom »Boris Godunow» har »Choranschtschina» af Moussorgski betecknats som »musikaliskt folkdrama». Tonsättaren hade af konstkritikern W. Stassow gjorts uppmärksam på den intressanta epoken i Rysslands historia vid 17:de århundradets vändpunkt. Den förbittrade kamp, som det gammalryska Bojar-partiet med furstarne Choranski i spetsen, i förening med de gammaltroende sekteri-

sterna »Raskolnikerna» förde mot Peter I:s reformationsraseri, måste ju också erbjuda en präktig bakgrund för en historisk opera. I öfverensstämmelse med Moussorgskis förkärlek för massans, det enkla ryska folkets, psykologi lämnas naturligtvis i »Choranschtschina» ett bredt rum åt folkscenerna, som skildras med underbar liflighet. Mera än i »Boris Godunow» äro de här hufvudsak, och någon egentlig kärnpunkt saknas, hvarpå åhörarne kunna koncentrera hufvudintresset, såsom fallet var med Boris' person. Den unge zar Peters gestalt, som skulle bilda den dramatiska nerven i hela handlingen, måste Moussorgski af »frisinthetsskäl», bekanta nog, stryka ur partituret. Kärleksaffären mellan den unge furst Andrei Choranski och den tyska flickan Emma har Moussorgski äfven under loppet af arbetet sammanstrukit till ett minimum; först och främst emedan hans verk hotade att få allt för stor utsträckning och sedan äfven därför att Moussorgski hade ringa utrymme för en sådan skogs- och ängsromantik, åtminstone för konstnärliga ändamål. Det lilla som återstår af denna kärlekshistoria tillhör också, utan all fråga, partiturets svagaste delar. Operan saknar sålunda, korteligen sagdt, hjälten och hjältinnan; i deras ställe träder kulturkampens abstrakta idé. Detta dramatiska fel skulle säkert ha blifvit ödesdigert för hvarje annan operakomponist än Moussorgski. Men Moussorgskis »folkdrama» utöfvar äfven i denna form en utomordentligt stark verkan, just emedan komponisten så som ingen annan, förstått att teckna folksjälens rörelser på ett så naturalistiskt och tillika mångskiftande sätt.

Utom Moussorgski har väl ej många vågat sig på att komponera ett i afseende på folkstämningar så kontrasterande ämne som »Choranschtschina» erbjuder. Emot det ryska folkets sunda och sympatiska åsikter står »Baskolnikernas» ekstatiska trossvärmeri, den religiöaa fanatism; mot Strelitzarnes bestialiska råhet Peters med endast nödtorftig tysk kultur fernissade soldater.

Moussorgski visar sig vid behandlingen af detta ämne såsom en karaktärstecknare och stämningsmålare af första rang. Lika pregnant som i fråga om de särskilda folkgrupperna äro också de enskilda handlande personerna i sina olika karaktärer framhållna. En präktig figur är den gamle furst Iwan Choranski, Strelitzarnas chef, en af dessa genuina kraftnaturer som ej sällan förekomma bland dr ryska bojarerna från Peters epok, en absolut suverän inom sitt lilla område. En mycket karaktäristisk representant för den tidens högst mångfaldigt schatterade ryska aristokrati är äfven den fint organiserade furst Wassili Galizyn, som har inhämtat s'n bildning i »Europa». Men i stil med den vanliga operaschablonen är den intrigante bojaren Schakiowiti, spiritus rector i hela handlingen, hvilken icke blott förråder för den unge zar Peter Choranskis plan att proklamera sig till ryska rikets zar (Peter fann till svar på detta meddelande endast det föraktliga ordet: »Choranschtschina») utan också till slut lät genom lönnmördare nedgöra den gamle Choranski. Två gestalter, som göra ett särdeles kraftigt intryck äro »raskolnikernas» anförare Dosihei, i sin blinda trosifver, och den unga ekstatiska, sekteristiska Marja, som i sin glödande kärlek till den unge furst Andrei Choranski genom självförbränning tror sig sona denna syndiga lusta.

Utförandet af operan på Sirin-teatern var i alla afseenden utmärkt. Återstår nu att se, om något annat land än Ryssland skall våga försöket att å någon operascen upptaga detta, som det tyckes, märkliga verk af Moussorgski, i hvars komplettering den ryske tonsättaren Rimski-Korsakow ej har så ringa del.

Litteratur.

Gounod (1818—1893). *Sa vie et ses oeuvres* d'aprés des documents inedits — Ouvrage précédé d'une étude sur la famille du Compositeur au XVIII:e siècle, et suivi d'une Bibliographie musicale et littéraire, d'une Iconographie, d'Actes d'Etat-Civil, de Pièces d'Archives, etc. — par *J. — G. Prod'homme* et *A. Dandelot*. Préface de M. Camille *Saint-Saëns*. 40 Planches hors texte. — 2 delar à frcs 3,50. Librairie Ch. Delagrave. Paris.

Denna intressanta biografi öfver den berömde franske komponisten, i två delar om 270 sidor hvardera, har af förläggaren tillsändts oss för anmälning och förtjänar väl rekommenderas åt våra med franskan förtrogna musikvänner. Ett företal af Saint-Saëns är redan rekommenderande nog. Efter att i detta ha kastat en öfverblick på musikens utveckling sedan 15:de seklet och visat hur under denna till slut melodien, deklamationen och harmonien kommit till strid om väldet och de till en början endast ackompanjerande instrumenterna fingo självständigare betydelse, yttrar han att Gounod framträdde just då denna strid började bli allvarsam. Han sökte göra i Frankrike, hvad Mozart med sådan framgång åstadkommit i Österrike, nämligen en opera på samma gång vokal och instrumental, melodisk, och symfonisk, lämnande åt rösten den förnämsta rollen, med omsorg vinnläggande sig om sanning i deklamationen, hvilket den moderna skolan nonchalant föraktar. Man har nu kommit in i en tid af dekadans, då publiken till och med applåderar kakofonier, hvilka den för tjugu år sedan skulle ha funnit outhärdliga

»Är då Gounod fullkomlig?» — frågar sig Saint Saëns. — »Nej», säger han, »ingenting är fullkomligt, men hvad Gounod saknar har ingen större betydelse. Om han än icke har denna »pennans virtuositet», som har gifvit mästare stort rykte, men hvilka ock ha kunnat missbruka den på bekostnad af klarhet och »bon sens», så har han med enkelhet framställt hvad han haft att säga, han har sagt det väl och rätt — är icke detta en sak att värdera?

Att icke tala om Gounods stora förtjänster ifråga om sannt religiös kyrklig musik, så har han för den stora publiken gjort sig ofantligt populär genom sin »Faust» samt »Romeo och Julia». Det är att beklaga, att skrupler, om ock respektabla, afhållit mästarens arfvingar från att låta uppföra »Maître Pierre», hans efterlämnade verk; däri finnas nämligen utsökta saker, hvari hans beundrare skola finna nya motiv till att beundra och älska mästaren . . . .

Efter nämnda företal af Saint-Saëns följer ett af utgifvarne, som påpeka att af franska kompositörer hvilka skrifvit för operan sedan två och ett halft sekel tillbaka, ingen åtnjutit så universell popularitet som Gounod. Paris kommer snart att bevittna 1500: de representationen af »Faust». De säga sig vidare stödja sig på säkra dokument och angifva en mängd källor. Själfva undvika de all kritik men anföra en mängd kritikers omdömen för och emot från frankrike och andra land, bref till och ifrån Gounod etc. Själfva biografien med redogörelse för tonsättarens verk är naturligtvis i så pass omfångsrikt verk ganska innehållsrik.

Boken börjar med en 50 sidor omfattande redogörelse för Gounods förfäder och har i första delens slut en fullständig släkttafla. Båda delarne ha i slutet förteckning öfver de sexton kapitlens biografiska innehåll, resumé af olika tidsperioder. Andra kapitlet innehåller sålunda berättelse om Gounods födelse och barndom 1818—1843; det sista om slutet af hans lefnad, död och begrafning 1882—1893. Sista delen är ock försedd med en fullständig katalog öfver hans verk i kronologisk ordning, särskildt öfver instrumentala, dramatiska och vokala. De fina illustrationerna framställa flere porträtt af Gounod, äfven karrikatyrbilder, samt af hans maka, not och skriftfacsimiler, scener och kostymbilder ur flere af hans operor, porträtter af hans operaprimadonnor (däribl. Christina Nilsson), premiär-affischer etc. Ur katalogen öfver Gounods verk ämna vi sedan göra ett utdrag.

Charles de Platen: *Souvenirs musicaux et dramatiques.* Pris 7 francs.

— är titeln på en ny rikt illustrerad bok af vår landsman baron Carl von Platen i Rom. Boken är tillegnad »À la mémoire du rossignol suédois Jenny Lind et en hommage d'une autre »Norma» idéale Giannina Russ» och är i början illustrerad med det bekanta porträttet af Jenny Lind i sittande ställning. I ett kort företal, med förf:s porträtt, nämner han att boken är en resumé af de talrika uppsatser, som han under en tid af tolf senaste åren lämnat denna tidning (under pseudonymen »Anteros») rörande musik och dramatik i åtskilliga land, här åtföljda af monografier öfver en del de mest berömda artister och kompositörer med porträtt. Han vill såsom gammal »habitué» öfverlämna i denna bok sina efemera intryck åt en kosmopolitisk publik. Boken innehåller först *Silhouettes biopraphiques* med porträtt, af Filippo Marchetti (byst), Adelaide Ristori (m. facsim. 1892), Tommaso Salvini (m. facsim.), Sigrid Arnoldson (som Manon), Antonio Cotogni (portr. som Hamlet och Ernani, med facsim., tillegn. förf.), Albert Darmont (i »Antoine et Cléopâtre»). Därefter följer en afdelning. *Instantanés sceniques:* 1. Calderòn: »Le juge de Zalaméa»; 2. Shakespeare: »Roi Lear»; 2. Mozart: »Cosi fan tutte», »L'Enlevement du serail»; 3. Beethoven: IX Symphoni; 4. R. Wagner: »Les maîtres chanteurs», »Tristan», »Parsifal», »Siegfried» (portr. af Er. Schmedes som Parsifal och Siegfried, Leo Slezak som Siegfried), Une soirée Wagnerienne; 5. A. Rubinstein: »Ferramors», 6. Berlioz: »La damnation de Faust»; 7. Massenet: »Cendrillon», »Thaïs»; 8. Nougès et son »Quo vadis» (portr. af G. Ovido som gladiator och scenbild ur 4:e akten); 9. De Lara: »Messaline»; 10. Hirschmann et son opéra »La danseuse de Tanágra» (m. portr. af Dav. Devriès-Silius); 11. Catalani: »Loreley» (portr. af Eugenia Burzio); 12. Cimarosa et son »Matrimonio segreto» — Pacini: »Saffo»; 13. Spontini et son »Vestale», 14. Verdi: »Nabucco», 15. Puccini et son opéra »Tosca»; 16. Perosi: »Il giudizio universale»; 17. Mascagni en qualité de chef d'orchestre, »Iris», »Amica», »Le máschere», (med porträtt och karrikatyr (portr. af Piero Schiavazzi, s Giorgio i »Amica», med tillegn. t. förf.); 18. Mancinelli: »Ero e Leandro», 19. Leoncavallo: »Bohême», »Il Rolando»; 20. Giordano: »Fedona», »Andrea Chenier»; 21. Galli: »David», 22. Franchettt: »Germania», »La figlia di Jório», »Colombo»; 23. d'Annuncio: »La nave» (med porträtt af Evelina Paoli-Basilióla). Bokens sista afdelning är ett *Apendice*, innehållande: 1. Jenny Lind-Goldschmidt Gioannina Cerri-Russ (båda m. portr. som Norma) — Emma Carelli; 2. Un autographe de Boito; Emma Carelli, Saloméa Kruscenischi (s. Valkyrian), Fanny Toresella (s. la Fée i Massenets »Cendrillon»; 3. Deux petit virtuoses du piano: Miecio Horszovski, Dante Alderighi (med porttätter); 4. Juan Raventos (Siegfried), Fredrico Carasa (Lohengrin), Giuseppe Anselmi, (som Maurice de Saxe i Ciléas »Adrienne Lecouvreur» och Romeo); 5. Les jeux de la Passion d'Ober-Ammergau med korsfästelsescenen och den som utför evangelisten Johannes, i kostym); 6. De L'Horizon de Rome au printemps 1911: Verdi: Macbeth», Donizetti: »Don Pasquale», Rossini: »Guglielmo Tell», Bellini: »La sonnambula».

Vidare innehåller boken följande porträtt: Rudolf Christians (s. Shakespeares »Romeo»), Adolf Sonnenthal (s. Schillers Wallenstein) Maurice Renaud (Don Juan), Carmen Melis (s. Thaïs), Mattia Battistini (s. grefve Tomsky i »Pique dame», Emma Calvé (s. Carmen), Maria Farneti, Pasquali Amáto, Eugenio Giraldoni (titelrollen i Rubinsteins »Dämonen») Francesco Marconi (1910), Ernst Kraus (Lohengrin); Karl Jörn (s Chevallier des Grieux i »Manon af Massenet), George Dalman (s. Achilles i »Sköna Helena») Oskar Beregi och Alfred Gerasch (båda som Romeo i Shakespears dram.) Giannina Cerri-Russ (s. Leonora i »Trubaduren». De fina porträtten äro helsides på glanspapper, en del af dem utan text. Inuti texten finnas medaljongporträtt af M:me Ristori, Giordano, Mascagni och Giuseppe Borgatti: Därjemte finnas bilder af Verdis mausolé i hans Casa di riposo och af Arrigo Boito i sitt arbetsrum. Boken afslutas med ett namnregister och rättelser.

Berlioz och Gounod.

»Berlioz», yttrar Gounod i sina memoarer, »har varit en af dem, som på mig gjort det största intryck. Han var redan 34 år, då jag var en ungtupp om 19, sålunda 15 år yngre. Jag studerade komposition på konservatoriet för Halévy. Jag kommer väl ihåg hur betagen jag var i Berlioz och hans verk, med hvilka han ofta gjorde repetitioner i konservatoriets konsertsal. Knappt hade Haléy korrigerat mitt pensum under lektionen, förr än jag i hast lämnade klassen för att smyga mig in i ett hörn af konsertsalen och där tjusades jag af denna egendomliga, passionerade, konvulsiviska musik, som för mig uppenbarade så nya och brokiga horisonter. En dag, bland andra, hade jag bevistat repetitionen af hans symfoni »Romeo et Juliette», ännu outgifven, och som Berlios några dagar senare skulle låta utföra offentligt. Jag blef så frapperad af den storartade finalen »Réconciliation des Montaigus et des Capulets», att jag på hemvägen i minnet återkallade frère Laurents präktiga fras: »Jourez tous par l'auguste symbole».

En dag derefter, innan första uppförandet, sammanträffade jag der med Berlioz, då jag satte mig vid pianot och spelade den nämnda frasen alltigenom.

Berlioz gjorde stora ögon och fixerade mig skarpt. »Hvar tusan har ni fått det därifrån?» utropade han. — »Från en af edra repetitioner», svarade jag honom. Han kunde ej tro sina egna öron.

Felix Mottl och drottning Victoria.

Den nyligen aflidne hofkapellmästaren Felix Mottl hade nyss blifvit såsom sådan kallad till Karlsruhe, då vår nuvarande konung och hans gemål firade sin förmälning där såsom kronprinspar. För denna förmälning hade Mottl skrifvit en liten opera »Eberstein», hvartill Gust'av zu Putlitz författat texten. Dikten var lämpad för festligheten och Mottl hade komponerat en täck, fast anspråkslös musik dertill. Under tiden, då Mottl »på allerhögsta befäl» skulle skrifva denna tillfällighetsmusik uppehöll han sig i Baden-Baden. Han påstod att han behöfde »motiv» derför i de härliga skogarna, emedan sådana annars icke skulle ingifvas honom och intendenten hade förklarat, att han först sedan han slutat kompositionen fick begifva sig till Wien att der afsluta sina ferier. I sällskap med en bekant sökte han sålunda under mången härlig sommardag »motiver». De foro till slottet Eberstein, till den gamla ruinen Yburg, till Favorite eller Hohen Baden, njutande af den sköna försommaren, men komponerandet blef emellertid uppskjutet. Operan blef det oaktadt färdig i rättan tid. Den vann bifall och uppfyllde fullkomligt sitt ändamål.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

Aug. 14, 21. Verdi: *Aida.* (Aida, Amneris: frk. Linnander, fru Claussen; Radames: hr Kirchner.)
16, 24. Gounod: *Faust.* (Margareta, Martha: frk. Larsén, fru Jahnke; Faust: hr Stockman.
18. Puccini: *Tosca.*
20. Puccini: *Bohème.* (Mimi: fru Oscár; Rodolphe: hr Nyblom.)
23. Moussorgski: *Boris Godunow.*
25. *Lohengrin.*
27. Gounod: *Romeo och Julia.*
28. Bizet: *Carmen.*
30. Wagner: *Den flygande Holländaren.* (Senta: fru Astrid Lous, gäst.)
31. Verdi: *Trubaduren.*

Oscarsteatern,

Aug. 31. Joh. Strauss: *Wienerblod.* Operett 3 akt. af Victor Leon och Leo Stein.

Östermalmskyrkan.

Juni 12. Konsert af Lunds studentsångförening. Dirigent: Univ. kapellm. Alfr. Berg. Solist: Hofsångaren John Forsell.

Under den svåra värmen i denna sommar öppnades operasäsongen, lämpligt nog, med Verdis »Aida», då Radames första gången utfördes af hr Kirchner, som ej fullt lämpade sig för denna hjälteroll. Bättre lyckades, äfven för första gången, hr Stockman med titelrollen i »Faust», hvari fru Jahnke som Martha hade en ny roll. Repertoaren har för öfrigt varit den slitna välbekanta med tillsats af nyheten från i våras »Boris Godunow». Hr Nyblom har återinträdt vid Operan med Rodolphe i »Bohème». — Med J. Strauss »Wienerblod» har Oscarsteatern börjat säsongen. Djurgårdsteatern har i sommar haft dramatiskt program. I Östermalmskyrkan konserterade framgångsrikt Lunds studentsångförening d. 12 juni såsom ofvan angifves. Programmet inleddes med en nyhet, prof. Joh. C. W. Tyréns »Sverige», ord och musik af honom. Sången slog ej mycket an, hvilket däremot var fallet med dirigentens, dr. Alfr. Bergs melodiska »Aftonsång». Hr Forsell gjorde naturligtvis furore mod solo i Griegs »Den store hvide flok» och »Du gamla, du fria». Den ypperliga kören och dess utmärkte dirigent skördade rikt bifall.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kungl. teatern började det nya spelåret den 14 aug. med i det närmaste samma personal som under det förra. Hr Kirchner är sålunda fortfarande engagerad, likaså hrr Stockman och Svedelius, af hvilka den förre lär ha varit på väg att öfvergå till hr Ranft, den senare till Berlin, der han sägas ha fått anbud på fördelaktigt engagemang vid hofoperan. Vår brist på operabasar gjorde det emellertid nödvändigt för operastyrelsen att behålla honom. Efter det misslyckade försöket med främmande »hjältetenorer» förra säsongen, har hr Sven Nyblom fått återgå till vår operascen. Fru Lizell lär vara skild från operan. Om så är fallet, hvad man knappast kan tro, har dess styrelse afsagt sig en af våra bästa och mest meriterade artister. Det uppgifves, att en ny dansk »hjältetenor», Carl Lauritzen, snart skall debutera på operan i »Aida».

Musik-konservatoriet. För höstterminen skola inträdessökande personligen anmäla sig den 1—5 sept. enligt tillkännagifvande i de dagliga tidningarne.

Under senaste examensperiod aflades följande examina:

organistexamen af Frida Hasselgren, Gertrud Rundberg, Birger Anrep-Nordin, Ivan Hellman, Titus Hultstrand och Hugo Nilsson;

kyrkosångareexamen af Wilhelm Grafford, f. d. elev, Otto Nordlund och Anders Persson. De sistnämnda ha båda aflagt organist- och musiklärareexamen samt erhållit specialbetyg i pianostämning;

examen för behörighet till musikdirektörsbefattning vid militärkår af Oskar G. Alm, Josef J. A. Jacobsson och Ernst O. Lundqvist, alla icke elever, samt Axel Willners.

Specialbetyg ha tilldelats i orgelspelning Herman Åkerberg, f. d. elev, och i pianospelning Gunnar Karlsson, icke elev, samt Thorsten Rantzén, som förut aflagt organistexamen.

Vid terminens afslutning ha såsom belöningar utdelats konservatoriets jetong till Olga Bromé och Gertrud Rundberg samt Bergs jetong för organistelever till Titus Hultstrand. I stipendier och gratifikationer ha under terminens lopp samt vid afslutningen utdelats sammanlagdt 4,200 kr.

Svenska Musikerförbundet gaf den 2 juni till förmån för Stockholmsmusikernas understödskassa stor konsert på Hasselbacken för fulltalig publik. Första afdelningen utfördes af K. Svea och Göta lifgardes musikkårer under hr Otto Trobäcks direktion; andra afdelningen med stråkorkester dirigerades af hofkapellm. Järnefelt och tredje afdelningen utfördes af ofvannämnda musikkårer under ledning af musikdirektör Emil Hessler. Programmet var väl valdt och mycket omvexlande med saker af Weber, Liszt, Wagner, Tschaikowsky, Grieg, Alfvén etc. samt operettmusik m. m.

Finska sångare är namnet på en sångkör som i sommar från Finland kommit öfver och konserterat här. Kören är sammansatt af medlemmar ur de bekanta Helsingfors-körerna M. M. och Suomen Laulu, välbekanta från deras konserter i vårt land. »Finska sångare» hade till dirigent medic. kand. Olof Wallin och som solister tenoren, häradshöfding Rautavaara och barytonisten E. Bäckman. Efter en konsert i Södertelje, gaf kåren här, då Musikaliska Akademiens sal ej var tillgänglig, i Grand Hotel Royal en konsert, hvaraf inkomsten tillföll Frödingsfonden. Programmet upptog sånger af finska tonsättare, en afdelning deraf med sådana till text af Fröding.

Konserten var talrikt besökt och den ypperliga kören med dess utmärkta solister skördade rikligt bifall.

Kristina Nilsson-grefvinnan Casa de Miranda anlände den 3 juli till Göteborg, och har äfven i år genomgått en brunnskur vid Loka. På Kristina-dagen, som inträffade under vistelsen der, blef den berömda sångerskan rikt hyllad af brunnsgäster och andra, särskildt med en fest för henne på aftonen, hvarvid öfverläkaren dr Rydstedt uppläste en varmhjärtad hyllningsdikt till henne. Den 20 augusti fyllde hon 68 år.

Två divor, med sina män, anlände hit med morgontåget den 7 aug. — dock utan att veta sig vara reskamrater. Den ena var Adelina-Patti-Cederström, den andra Sigrid Arnoldson-Fischhof. Den förstnämnda stannade här endast några dagar, men fru Arnoldsson lär i början af denna månad börja ett gästspel här på operan, uppträdande i »Den vilseförda», »Romeo och Julia» och möjligen i »Eugen Onegin» samt äfven som Marie i »Regementets dotter» och Nedda i »Pajazzo», hvilka partier hon ej sjungit här förut.

Våra större musikskolor. Rich. Andersons Musikskola och frök. Sigrid Carlheim-Gyllenskö'ds Musikinstitut börja båda höstterminen den 15 sept. Se vidare sista sidan.

Göteborg. Orkesterföreningen hade under sista säsongen i inkomster 77,875 kr., men utgifterna belöpa sig under samma tid till 102,735 kr., hvadan en brist uppstått af nära 25,000 kr., som skall täckas af Göteborgs stad.

Dödsfall.

Strömberg, Frithiof, Anders Wilhelm, operasångare, f. d. 25 aug. 1878, afled här efter en tids sjukdom d. 6 juni. Son af operasångaren Helmer Strömberg och hans maka, född Martini, egnade har sig efter afslutade studier åt lyriska scenen, var sommaren 1903 anställd vid operan, efter att den 1 maj 1902 ha gjordt sin första debut som Valentin i »Faust», och stannade vid operan till 1906, då han blef engagerad vid Oscarsteatern. Från 1 juli 1908 fästades han åter vid operan och hörde der till de bästa förmågorna, utrustad med vacker och stark baryton, fördelaktig figur och dramatisk talang. Efter Valentin debuterade han som Alfonso i »Leonora». Bland andra förnämliga roller på operan kunna nämnas Sebastiano i »Låglandet», Gerard i »André Chenier», Konsuln i »Madame Butterfly», Nevers i »Hugenotterna» och Arnljot i Peterson-Bergers opera; på Oscarsteatern den manliga hufvudpersonen i »Hoffmans sagor», »Rip» m. m.

Tillkännagifvande.

Efter tidningens vanliga sommaruppehåll under »den döda säsongen» kommer Svensk Musiktidning att med denna månad utgifvas som förut med två nummer i månaden.

KUNGLIGA MUSIKKONSERVATORIET I LEIPZIG.

Antagningspröfningarna äga rum Tisdag, Onsdag och Torsdag den 26, 27 och 28 September 1911 under tiden från kl. 9—12. Den personliga anmälningen till denna pröfning sker på Måndagen den 25 September å Konservatoriets byrå. Undervisningen sträcker sig till alla grenar af den musikaliska konsten, nämligen: Piano, samtl. Stråk- och Blåsinstrument. Orgel, Konsertsång och dramatisk Operautbildning, Kammar-, Orkester- och kyrklig musik, samt Theori, Musikhistoria, Litteratur och Aesthetik.

Prospekt på tyska och engelska språket utlämnas gratis.

Leipzig i Juni 1911.

Directionen för Kungliga Musik-konservatoriet.

Dr. Röntsch.

Richard Anderssons Musikskola.

Läroämnen: Piano, Violin, Violoncell, Solosång, Allmän Musiklära och Harmonilära.

Höstterminen börjar den 15 September 1911. Anmälningsdagar: Tisdagen den 12 och Onsdagen den 13 September kl. 12—2 och 5—6 e. m. Mottagningstid för skolan kl. ½ 2—½ 3 e. m. alla dagar från den 15 September.

Richard Anderssons mottagning från den 15 September, Onsdagar och Lördagar kl. ½ 2—½ 3 e. m.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm.
Lektionslokaler å Söder, Östermalm och öfre Norrmalm.
Filialer finnas i Uppsala, Djursholm och Saltsjöbaden.

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, ö. g., III. — Allm. tel. 115 96.

Höstterminen börjar den 15 September. Anmälningstid: den 13 och 14 September kl. ½ 1—½ 3 samt ½ 6—½ 7 e. m. Efter den 15 September, anmälnings- och mottagningstid: *Måndagar* och *Torsdagar* kl. ½ 2—½ 3 e. m.

Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllenskiöld.

Pianomagasin

Största lager af bästa **svenska** och **utländska** fabrikat.

OBS.! **Hufvuddepot** för **Kgl. Hofleverantörerna *Malmsjö*** o. ***Billberg, Uebel & Lechleiter, Schiedmayer*** samt Orglar från **Skandinaviska Orgelfabriken.**

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Bekväma betalningsvillkor.

☞ Stort lager af prima uthyrningsinstrumenter.

Gust. Pettersson & C:os A.-B.
Malmskilnadsg. 13, Stockholm.
Föreståndare
Dir. Albert Lindström.
Etablerad 1870.
R. T. 67 32. A. T. 78 31.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM.
Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentets bestånd.

Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

J. G. Malmsjö

PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

OBS.! Billig och verksam annonsering om Musikleksioner, Musikalier och Musikinstrument i Svensk Musiktidning.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

Kammakaregatan 6, 1 tr. ö. g.

OBS.! Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 31:a årg., — för hvarje musikaliskt hem —

utgifves 1911 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

- Innehåll -

Johan Svendsen † (med porträtt) — Georges Beer † (med porträtt) — António Cotógni (med porträtt) af Anteros — Wagner-festspelen i Bayreuth 1911. »Parsifal», af Anteros — Choranschtschina (Furstarna Choranski). Ännu en folkopera af Modest Moussorgski — Litteratur: Gounod, sa vie et ses oeuvres af Prod'homme et Dandelot, 2 delar; Souvenirs musicaux et dramatiques af Charles de Platen — Berlioz och Gounod — Felix Mottl och drottning Victoria — Från scenen och konsertsalen — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten — Dödsfall — Tillkännagifvande — Annonser.

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1911.